

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ നവാധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ നവാധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

വിഭീഷണസ്യ വിലാപഃ ശ്രീരാമേണ തസ്യ പ്രബോധനപൂർവകം
രാവണാന്ത്യേഷ്ടിസംസ്കാരാർത്ഥം തം പ്രത്യാദേശദാനം

ഭ്രാതരം നിഹതം ദൃഷ്ട്വാ
ശയാനം നിർജിതം രണേ |
ശോകവേഗപരീതാത്മാ
വിലലാപ വിഭീഷണഃ || 6.109.1 ||

വീരവിക്രാന്ത വിഖ്യാത
പ്രവീണ നയകോവിദ |
മഹാർഹശയനോപേത
കിം ശേഷേ നിഹതോ ഭൂവി || 6.109.2 ||

നിക്ഷിപ്യ ദീർഘൗ നിശ്ചേഷ്ടൗ
ഭുജാവംഗദഭൂഷിതൗ |
മുകുടേനാപവൃത്തേന
ഭാസ്കരാകാരവർചസാ || 6.109.3 ||

തദിദം വീര സമ്പ്രാപ്തം
യൻമയാ പൂർവമീരിതം |

കാമമോഹപരീതസ്യ

യത് തന്ന രൂചിതം തവ || 6.109.4 ||

യന്ന ദർപാത് പ്രഹസ്തോ വാ

നേന്ദ്രജിന്നാപരേ ജനാഃ |

ന കുന്ദകർണോതിരഥോ

നാതികായോ നരാന്തകഃ |

ന സ്വയം ബഹു മന്യേഥാ -

സ്തസ്യോദർഭോഽയമാഗതഃ || 6.109.5 ||

ഗതഃ സേതുഃ സുനീതാനാം

ഗതോ ധർമസ്യ വിഗ്രഹഃ |

ഗതഃ സത്ത്വസ്യ സങ്ഷേപഃ

സുഹസ്താനാം ഗതിർഗതാ || 6.109.6 ||

ആദിത്യഃ പതിതോ ഭൂമൗ

മഗ്നസ്തമസി ചന്ദ്രമാഃ |

ചിത്രഭാനുഃ പ്രശാന്താർചി -

ർവ്യവസായോ നിരുദ്യമഃ |

അസ്മിൻ നിപതിതേ വീരേ

ഭൂമൗ ശസ്ത്രഭൃതാം വരേ || 6.109.7 ||

കിം ശേഷമിഹലോകസ്യ

ഗതസത്ത്വസ്യ സമ്പ്രതി |

രണേ രാക്ഷസശാർദൂലേ

പ്രസുപ്ത ഇവ പാംസുഷു || 6.109.8 ||

ധൃതിപ്രവാലഃ പ്രസഭാഗ്ര്യപുഷ്പ -

സ്തപോബലഃ ശൗര്യനിബദ്ധമൂലഃ |

രണേ മഹാൻ രാക്ഷസരാജവൃക്ഷഃ

സമ്മർദ്ദിതോ രാഘവമാരുതേന || 6.109.9 ||

തേജോവിഷാണഃ കുലവംശവംശഃ

കോപപ്രസാദാപരഗാത്രഹസ്തഃ |

ഇക്ഷ്വാകുസിംഹാവഗൃഹീതദേഹഃ

സുപ്തഃ ക്ഷിതൗ രാവണഗന്ധഹസ്തീ || 6.109.10 ||

പരാക്രമോത്സാഹവിജൃംഭിതാർചി -

ർനിഃശ്വാസധൂമഃ സ്വബലപ്രതാപഃ |

പ്രതാപവാൻ സംയതി രാക്ഷസാഗ്നി -

ർനിർവാപിതോ രാമപയോധരേണ || 6.109.11 ||

സിംഹർക്ഷലാംഗുലകകുദ്വിഷാണഃ

പരാഭിജിദ്ഗന്ധനഗന്ധവാഹഃ |

രക്ഷോവൃഷശ്ചാപലകർണചക്ഷുഃ

ക്ഷിതീശ്വരവ്യാഘ്രഹതോഽവസന്നഃ || 6.109.12 ||

വദന്തം ഹേതുമദ്വാക്യം

പരിദ്യുഷ്ടാർഥനിശ്ചയം |

രാമഃ ശോകസമാവിഷ്ട -

മിത്സുവാച വിഭീഷണം || 6.109.13 ||

നായം വിനഷ്ടോ നിശ്ചേഷ്ടഃ

സമരേ ചണ്ഡവിക്രമഃ |

അത്യുന്നതമഹോത്സാഹഃ

പതിതോഽയമശങ്കിതഃ || 6.109.14 ||

നൈവം വിനഷ്ടാഃ ശോചന്തേ

ക്ഷത്രധർമവ്യവസ്ഥിതാഃ |

വൃദ്ധിമാശംസമാനാ യേ
നിപതന്തി രണാജിരേ || 6.109.15 ||

യേന സേന്ദ്രാസ്ത്രയോ ലോകാ -
സ്ത്രാസിതാ യുധി ധീമതാ |
തസ്മിൻ കാലസമായുക്തേ
ന കാലഃ പരിശോചിതും || 6.109.16 ||

നൈകാന്തവിജയോ യുദ്ധേ
ഭൂതപൂർവഃ കദാചന |
പരൈർവാ ഹന്യതേ വീരഃ
പരാൻ വാ ഹന്തി സംയുഗേ || 6.109.17 ||

ഇയം ഹി പൂർവൈഃ സന്ദിഷ്ടാ
ഗതിഃ ക്ഷത്രിയസമ്മതാ |
ക്ഷത്രിയോ നിഹതഃ സംഖ്യേ
ന ശോച്യ ഇതി നിശ്ചയഃ || 6.109.18 ||

തദേവം നിശ്ചയം ദൃഷ്ട്വാ
തത്ത്വമാസ്ഥായ വിജ്ഞരഃ |
യദിഹാനന്തരം കാർയം
കൽപ്യം തദനുചിന്തയ || 6.109.19 ||

തമുക്തവാക്യം വിക്രാന്തം
രാജപുത്രം വിഭീഷണഃ |
ഉവാച ശോകസന്തപ്തോ
ഭ്രാതൃർഹിതമനന്തരം || 6.109.20 ||

യോഽയം വിമർദ്ദേഷുവിഭഗപൂർവഃ
സുരൈഃ സമസ്തൈരപി വാസവേന |

ഭവന്തമാസാദ്യ രണേ വിഭഗോ

വേലാമിവാസാദ്യ യഥാ സമുദ്രഃ || 6.109.21 ||

അനേന ദത്താനി വനീപകേഷു

ഭുക്താശ്ച ഭോഗാ നിഭൃതാശ്ച ഭൃത്യാഃ |

ധനാനി മിത്രേഷു സമർപിതാനി

വൈരാൺയമിത്രേഷു ച യാപിതാനി || 6.109.22 ||

ഏഷോഽഹിതാഗ്നിശ്ച മഹാതപാശ്ച

വേദാന്തഗഃ കർമസു ചാഗ്ര്യശൂരഃ |

ഏതസ്യ യത് പ്രേതഗതസ്യ കൃത്യം

തത് കർതുമിച്ഛാമി തവ പ്രസാദാത് || 6.109.23 ||

സ തസ്യ വാക്യൈഃ കരുണൈർമഹാത്മാ

സംബോധിതഃ സാധു വിഭീഷണേന |

ആജ്ഞാപയാമാസ നരേന്ദ്രസൂനുഃ

സ്വർഗീയമാധാനമദീനസത്തുഃ || 6.109.24 ||

മരണാന്താനി വൈരാണി

നിർവൃത്തം നഃ പ്രയോജനം |

ക്രിയതാമസ്യ സംസ്കാരോ

മമാപ്യേഷ യഥാ തവ || 6.109.25 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ നവാധികശതതമഃ സർഗഃ ||